

Maturitní okruhy z dějin umění

2025/2026

Vypracoval: Mgr. Pavel Vavřík

Schváleno ředitelem školy dne: 30. září 2025

- 1/ Kultura / výtvarná kultura / 5 základních oborů výtvarného umění > charakteristika / filosofie umění / estetika > klíč v umění / psychologie umění / sociologie umění / dějiny umění
Pravěké umění / nejstarší projevy lidské činnosti a jejich nositelé / periodizace > popis jednotlivých úseků / doba bronzová v Čechách a na Moravě / architektura, sochařství / malířství > charakteristika, památky, naleziště
- 2/ Egyptské umění / periodizace / obecná charakteristika říše / architektura > typy hrobek, části chrámového komplexu, popis sloupu, sochařství > polychromie, inkrustace, reliéf / malířství > témata, perspektiva, zobrazení postavy, technika malby, symbolika barvy, památky, písmo
- 3/ Mezopotámie / charakteristika despotie > etnika, významná centra / nákres a popis chrámu / první „tetramorfní postava“ v dějinách umění / architektura, sochařství, malířství
Persie / architektura, sochařství, malířství / „zoroastrismus“ / 2 Nietzscheho estetické principy
- 4/ Kréta / časové zařazení / významná kulturní centra / architektura > královský palác v Knóssu / labyrint / megaron / kultu uctívání / tauromachie / sochařství, malířství
Mykény / charakteristika / památky
Antické Řecko / periodizace / řecký chrám a jeho vývojové fáze / stavební řády / typy řeckých staveb / památky / Parthenon > popis památného okrsku
- 5/ Řecké sochařství a malířství / vývojové typy řecké sochy / největší sochaři > díla / kontrast / kanon / helénismus / povaha řeckého sochařství ve srovnání s římským pojetím / malířské styly / výtvarné techniky / tematika / užité umění > tanagra, kamej
- 6/ Etruské umění > spojovací článek mezi uměním Řeků a Římanů / památky
Římské umění / charakteristika / architektura > kompozitní hlavice, archivoltový systém / Vitruvius / ideální model římského města > památky / sochařství > republikánské a císařské období / malířství > charakteristika, pompejské styly > vila Mystérií
- 7/ Křesťanská antika / periodizace / forma a obsah / vysvětlit pojem „křesťanství“ / historie Ježíše Nazaretského / Nový zákon / katakomby sv. Kalixta > témata fresek, kryptogramy / architektura > nákres a popis baziliky, památky / malířství > ikonografie, Řím, Ravenna
Byzanc > střediska, památky / ikona
Předrománské umění / periodizace / výtvarné okruhy / popis jednotlivých období / památky / knižní iluminace / karolínská renesance / ikonoklasmus / civilní a sakrální architektura / církevní řády / westwerk / klášter > popis / islámské umění / Vikingové / Velkomoravská říše / naleziště / památky
Románský sloh / charakteristika / stavební prvky > rozeta, sdružená okna, klenba / bazilika

- a rotunda / románský kostel / biblia pauperum / popis vstupní části chrámu / památky / sochařství > druhy / transcendentální charakter slohu / malířství / iluminace / klášterní skriptoria / tapiserie
Románské umění v Čechách a na Moravě
- 8/ Gotika / popis slohu / architektura / sochařství / malířství > Giotto di Bondone
Gotické umění v Čechách a na Moravě / stavitelé / památky / sochařství / krásný sloh / malířství / Mistr Theodorik a jeho dílo
- 9/ Renesance / charakteristické rysy doby a slohu / hedonismus / antropocentrismus / časové rozdělení > osobnosti, střediska / architektura / význační stavitelé a jejich dílo / význam renesanční architektury
- 10/ Michelangelo Buonarroti / život a dílo / Platonská akademie / náměty mytologické a biblické / tondo / manýristické práce / srovnání tvorby s géniem Leonardovým / architektonická tvorba / význační renesanční sochaři / výzdoba dveří florentského baptisteria / Donatello
- 11/ Renesanční malířství / obecná charakteristika / hlavní zásady zobrazování / témata / zlatý řez / srovnání renesančního obrazu s gotickým / zaalpská renesance / významné světové galerie a obrazárny
Leonardo da Vinci / život a dílo / charakteristika umělce > srovnání s Michelangelem / kompozice / náměty / sfumato / androgynnost postav / popis jednotlivých děl
- 12/ Renesanční umění v Čechách a na Moravě / časové vymezení / střediska / typy staveb / salla terrena / rustika / bosáž / lodžie / sgrafito / popis renesančního paláce / putti / girlanda / stavitelé a jejich díla / sochařství / malířství / manýrismus na dvoře Rudolfa II.
- 13/ Baroko / časové vymezení / charakteristika slohu / radikální a klasicistní baroko / konkávní a konvexní forma / architektura > stavitelé a díla / anglický a francouzský park / sochařství / malířství > hlavní rysy, význační umělci, díla / zátiší
- 14/ Baroko v Čechách a na Moravě / základní rysy / střediska / typy staveb / architektura / Valdštejnovy stavitelské projekty / stavitelé / památky / sochařství / malířství
- 15/ Rokoko / charakteristika slohu a jeho původ / architektura / sochařství / malířství / porcelán / vedutisté
Klasicismus / romantismus / nazaréni
- 16/ Barbizonská škola / realismus / prerafaelisté / impresionismus a jeho 3 zdroje / význační malíři a jejich díla / pointilismus / postimpresionismus / symbolismus / A. Rodin / secese / organický a geometrický proud v secesní architektuře
- 17/ Umění 19. století v českých zemích / základní rysy / typy staveb / kulturní vlivy / architektura / význační stavitelé / památky / historizující slohy / národní obrození a jeho odraz v umění / sochařství > J. V. Myslbek / malířství / témata / Generace Národního divadla

- 18/ Světové umění 20. století / architektura > charakteristické znaky, typy staveb, materiály / A. Loos > Ornament jako zločin > manifest funkcionalismu / Le Corbusier > život a dílo / brutalismus / modulator / význační světoví architekti a jejich dílo / Bauhaus
- 19/ Světové umění 20. století / malířství / charakteristika jednotlivých směrů a uměleckých skupin / umělci a jejich díla / sochařství
- 20/ České umění 20. století / architektura / malířství / sochařství / výtvarné skupiny a spolky